

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2023 m. balandžio 20 d. Nr. V-570
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, 10 straipsnio 3 dalimi, 11 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad:

2.1. nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. šio įsakymo 1 punktu patvirtintas Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas taikomas klasėse, kuriose įgyvendinamos Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-987](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-14990

2.2. nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. visos mokyklos, vykdančios pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, vadovaujasi šio įsakymo 1 punktu patvirtintu Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu.

3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymą Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

4. Šis įsakymas, išskyrus 3 punktą, įsigalioja 2023 m. rugsėjo 1 d.

5. Šio įsakymo 3 punktą įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 d.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas (toliau – Aprašas) nustato pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų (toliau visos kartu – programos) sandarą ir numato pagrindinius programų įgyvendinimo bruožus.

2. Programos vykdomos įgyvendinant Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), kurios nustato mokinio ugdymo rezultatus, ugdomas kompetencijas, privalomą mokymosi turinį ir pasiekimų lygius.

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PROGRAMŲ SANDARA

4. Programas sudarantys dalykai skirstomi į šias dalykų grupes:

4.1. dorinio ugdymo;

4.2. kalbinio ugdymo;

4.3. visuomeninio ugdymo;

4.4. matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo;

4.5. meninio ugdymo;

4.6. fizinio ir sveikatos ugdymo.

5. Pradinio ugdymo programą sudaro šios dalykų grupės ir dalykai:

5.1. dorinio ugdymo: etika, tikyba;

5.2. kalbinio ugdymo: lietuvių kalba ir literatūra, lietuvių kalba pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2), jei mokinys atvyko ar grįžo į Lietuvą, lietuvių gestų kalba, kai kurčiajam bendrojo ugdymo mokyklose, skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, sudaromos sąlygos mokytis gimtosios (gestų) kalbos, baltarusių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, rusų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, vokiečių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, jei mokinys mokosi mokykloje, kurioje įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas arba mokymas tautinės mažumos kalba, pirmoji užsienio kalba (anglų, prancūzų, vokiečių);

5.3. visuomeninio ugdymo: etninė kultūra, visuomeninis ugdymas;

5.4. matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo: matematika, informatika, gamtos mokslai, technologijos;

5.5. meninio ugdymo: dailė, muzika, teatras, šokis;

5.6. fizinio ir sveikatos ugdymo: fizinis ugdymas, gyvenimo įgūdžiai.

6. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios dalykų grupės ir dalykai:

6.1. dorinio ugdymo: etika, tikyba;

6.2. kalbinio ugdymo: lietuvių kalba ir literatūra, lietuvių kalba pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2), jei mokinys atvyko ar grįžo į Lietuvą, lietuvių gestų kalba, kai kurčiajam bendrojo ugdymo mokyklose, skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, sudaromos

sąlygos mokytis gimtosios (gestų) kalbos, baltarusių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, rusų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, vokiečių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, jei mokinys mokosi mokykloje, kurioje įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas arba mokymas tautinės mažumos kalba, pirmoji užsienio kalba (anglų, vokiečių, prancūzų), antroji užsienio kalba (anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų, lenkų, ukrainiečių, rusų);

6.3. visuomeninio ugdymo: etninė kultūra, istorija, pilietiškumo pagrindai, geografija, ekonomika ir verslumas;

6.4. matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo: matematika, informatika, gamtos mokslai, biologija, chemija, fizika, technologijos;

6.5. meninio ugdymo: dailė, muzika, teatras, šokis;

6.6. fizinio ir sveikatos ugdymo: fizinis ugdymas, gyvenimo įgūdžiai.

7. Mokinys, besimokantis pagal pagrindinio ugdymo programą, gali iš bet kurio dalyko pasirinkti rengti projektinį darbą.

8. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma socialinė-pilietinė veikla.

9. Pagrindinio ugdymo programa gali būti papildoma formaliojo profesinio mokymo programų moduliais, jų gali būti mokomasi vietoje technologijų dalyko.

10. Vidurinio ugdymo programą sudaro šios dalykų grupės ir dalykai:

10.1. dorinio ugdymo: etika, tikyba;

10.2. kalbinio ugdymo: kalbinio ugdymo: lietuvių kalba ir literatūra, lietuvių kalba pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2), jei mokinys atvyko ar grįžo į Lietuvą, lietuvių gestų kalba, kai kurčiam bendrojo ugdymo mokyklose, skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, sudaromos sąlygos mokytis gimtosios (gestų) kalbos, baltarusių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, rusų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, vokiečių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra, jei mokinys mokosi mokykloje, kurioje įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas arba mokymas tautinės mažumos kalba, užsienio kalba (-os) B2 lygiu (anglų, prancūzų, vokiečių, kita laisvai pasirenkama);

10.3. visuomeninio ugdymo: etninė kultūra, istorija, nacionalinis saugumas ir krašto gynyba, filosofija, teisė, psichologija, geografija, ekonomika ir verslumas, geografinės informacinės sistemos;

10.4. matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo: matematika, informatika, biologija, chemija, fizika, astronomija, inžinerinės technologijos;

10.5. meninio ugdymo: dailė, muzika, teatras, šokis, medijų menas, menų istorija, taikomios technologijos;

10.6. fizinio ir sveikatos ugdymo: fizinis ugdymas.

11. Mokinys, besimokantis pagal vidurinio ugdymo programą, gali pasirinkti iš bet kurio jo individualaus ugdymo plano vidurinio ugdymo programos dalyko rengti brandos darbą.

12. Mokiniui, besimokančiam pagal vidurinio ugdymo programą, yra privaloma socialinė-pilietinė veikla.

13. Vidurinio ugdymo programoje mokiniams sudaromos turinio pasirinkimo galimybės: mokinys mokosi ne tik privalomųjų dalykų, bet turi pasirinkti privalomai pasirenkamų dalykų, taip pat gali pasirinkti laisvai pasirenkamų dalykų, modulių, formaliojo profesinio mokymo programų modulių. Laisvai pasirenkamų dalykų, išskyrus rečiau vartojamų užsienio kalbų, kurių mokykloje mokoma kaip laisvai pasirenkamo dalyko, programų rengimą inicijuoti gali fiziniai ar juridiniai asmenys, pateikę Nacionalinei švietimo agentūrai argumentuotą prašymą ir su laisvai pasirenkamo dalyko turiniu susijusios mokytojus vienijančios asociacijos rekomendaciją. Rečiau vartojamų užsienio kalbų, kurių mokykloje mokoma kaip laisvai pasirenkamo dalyko, bendrąsias programas rengia mokyklos pedagogai, vadovaudamiesi Bendraisiais Europos kalbų metmenimis, ir jas tvirtina mokyklos direktorius.

III SKYRIUS PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO BRUOŽAI

14. Įgyvendinant programas, ugdomos šios mokinių kompetencijos:

14.1. komunikavimo;

14.2. kultūrinė;

14.3. kūrybiškumo;

14.4. pažinimo;

14.5. pilietiškumo;

14.6. skaitmeninė;

14.7. socialinė, emocinė, sveikos gyvensenos.

15. Kompetencijų ugdymo rezultatai, baigiant programas, yra numatyti Bendrosiose programose ir yra siejami su atitinkamais Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygiais – pradinio ugdymo programos rezultatai siejami su I kvalifikacijų lygiu, pagrindinio ugdymo programos rezultatai siejami su III kvalifikacijų lygiu, vidurinio ugdymo programos – su IV kvalifikacijų lygiu, kurie apibrėžti Lietuvos kvalifikacijų sandaros apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“.

16. Mokinys, besimokantis pagal pradinio ugdymo programą, mokosi Aprašo 5 punkte nurodytų dalykų iš visų dalykų grupių, kurių mokymosi apimtis ir įgyvendinimo ypatumai yra nustatyti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamuose Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendruosiuose ugdymo planuose (toliau – Bendrieji ugdymo planai).

17. Mokinys, besimokantis pagal pagrindinio ugdymo programą, mokosi Aprašo 6 punkte nurodytų dalykų iš visų dalykų grupių, kurių mokymosi apimtis ir įgyvendinimo ypatumai yra nustatyti Bendruosiuose ugdymo planuose.

18. Mokinys, besimokantis pagal vidurinio ugdymo programą:

18.1. privalo mokytis:

18.1.1. lietuvių kalbos ir literatūros, lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2), jei mokinys atvyko ar grįžo į Lietuvą;

18.1.2. baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros arba lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, arba rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, arba vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros (jei mokinys mokosi mokykloje, kurioje įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas arba mokymas tautinės mažumos kalba);

18.1.3. matematikos;

18.1.4. fizinio ugdymo;

18.2. privalo mokytis bent vieno iš kiekvienos dalykų grupės pasirinkto dalyko:

18.2.1. užsienio kalbos (-ų) B2 lygiu (anglų, prancūzų, vokiečių) (kalbinio ugdymo dalykų grupė);

18.2.2. biologijos, chemijos, fizikos, informatikos, inžinerinių technologijų (matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo dalykų grupė);

18.2.3. istorijos, filosofijos, geografijos, ekonomikos ir verslumo (visuomeninio ugdymo dalykų grupė);

18.2.4. etikos, tikybos (dorinio ugdymo dalykų grupė);

18.2.5. dailės, muzikos, šokio, teatro, medijų meno, taikomųjų technologijų (meninio ugdymo dalykų grupė);

18.3. gali pasirinkti mokytis:

18.3.1. laisvai pasirenkamą dalyką (dalykų) (etninė kultūra, nacionalinis saugumas ir krašto gynyba, psichologija, teisė, menų istorija, geografinės informacinės sistemos, astronomija, užsienio kalba (tešiama pagrindiniame ugdyme pradėta antroji užsienio kalba arba pradėta naujai mokytis laisvai pasirenkama));

18.3.2. dalyko modulį (modulių);

18.3.3. formaliojo profesinio mokymo programos modulį (modulių).

19. Pagal vidurinio ugdymo programą besimokantis kurčiasis bendrojo ugdymo mokyklose, skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, privalomai mokosi gimtosios (gestų) kalbos.

20. Vidurinio ugdymo programos dalykų mokymosi apimtis ir įgyvendinimo ypatumus nustato Bendrieji ugdymo planai.

21. Pagrindinio ugdymo programos antroji dalis ir vidurinio ugdymo programa gali būti įgyvendinamos kartu su formaliojo profesinio mokymo programa. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį kartu su formaliojo profesinio mokymo programa, mokosi visų pagrindinio ugdymo programos dalykų, išskyrus technologijas. Mokiniai, besimokantys pagal vidurinio ugdymo programą kartu su formaliojo profesinio mokymo programa, privalomai mokosi Aprašo 18.1 papunktyje nurodytų dalykų, privalomai renkasi ne mažiau kaip po vieną dalyką iš ne mažiau kaip dviejų dalykų grupių, nurodytų Aprašo 18.2.1–18.2.3 papunkčiuose, taip pat jie gali pasirinkti mokytis Aprašo 18.2.4, 18.2.5, 18.3.1 ir 18.3.2 papunkčiuose nurodytų dalykų ar modulių.

22. Specializuoto ugdymo krypties programas (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės, meniniu, muzikos, sporto, inžineriniu ar kitu ugdymu programas) sudaro programų dalykai, programas papildantys su specializuotu ugdymu susiję mokinio privalomai ir laisvai pasirenkami dalykai. Mokyklos ugdymo plane ne daugiau kaip 30 procentų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų dalykams Bendruosiuose ugdymo planuose numatyto mokytis laiko gali būti perskirstoma pradinio ir pagrindinio ugdymo programą papildantiems su specializuotu ugdymu susijusiems privalomiems ir mokinio pasirenkamiems dalykams mokytis. Mokiniais, besimokantiems pagal specializuoto ugdymo krypties programas (pradinio ir pagrindinio ugdymo kartu su dailės, meniniu, muzikos, sporto, inžineriniu ar kitu ugdymu programas), meninio ugdymo, fizinio ugdymo ir technologijų dalykai gali būti keičiami specializuoto ugdymo krypties programos dailės, meninio, muzikos, inžinerinio, sporto ar kito ugdymo dalies dalykais. Mokiniai, besimokantys pagal specializuoto ugdymo krypties programas (vidurinio ugdymo kartu su dailės, meniniu, muzikos, sporto, inžineriniu ar kitu ugdymu programas), privalomai mokosi Aprašo 18.1 papunktyje nurodytų dalykų, privalomai renkasi ne mažiau kaip po vieną dalyką iš ne mažiau kaip dviejų dalykų grupių, nurodytų Aprašo 18.2.1–18.2.3 papunkčiuose, taip pat jie gali pasirinkti mokytis Aprašo 18.2.4, 18.2.5, 18.3.1 ir 18.3.2 papunkčiuose nurodytų dalykų ar modulių. Mokiniais, besimokantiems pagal specializuoto ugdymo krypties programas (vidurinio ugdymo kartu su dailės, meniniu, muzikos, sporto, inžineriniu ar kitu ugdymu programas), meninio ugdymo, fizinio ugdymo ir technologijų dalykai gali būti keičiami specializuoto ugdymo krypties programos dailės, meninio, muzikos, sporto, inžinerinio ar kito ugdymo dalies dalykais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-987](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-14990

23. Mokiniai, besimokantys pagal suaugusiųjų pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, mokosi visų pradinio ir pagrindinio ugdymo dalykų, išskyrus technologijas, fizinį ugdymą ir meninio ugdymo dalykų grupės dalykus. Mokiniai, besimokantys pagal suaugusiųjų vidurinio ugdymo programą, privalomai mokosi Aprašo 18.1.1.–18.1.3 papunkčiuose nurodytų dalykų, privalomai renkasi ne mažiau kaip po vieną dalyką iš ne mažiau kaip dviejų dalykų grupių, nurodytų Aprašo 18.2.1–18.2.3 papunkčiuose, taip pat jie gali pasirinkti mokytis Aprašo 18.2.4, 18.2.5, 18.3.1 ir 18.3.2 papunkčiuose nurodytų dalykų ar modulių. Mokiniais, besimokantiems pagal suaugusiųjų pradinio, pagrindinio ir vidurio ugdymo programas, socialinė-pilietinė veikla nėra privaloma.

24. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams mokytojai, atsižvelgdami į Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, pritaiko Bendrąsias programas pagal jų gebėjimus ir galias. Prireikus programas individualizuoja, rengdami Pradinio ugdymo individualizuotą programą, Pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, Socialinių įgūdžių ugdymo programą.

25. Mokiniais, besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą, privalomas minimalus pamokų skaičius per savaitę – 25 pamokos arba 1 750 pamokų vidurinio ugdymo programoje, galimas mokytis maksimalus pamokų skaičius per savaitę – 35 pamokos arba 2 450 pamokų vidurinio ugdymo programoje; mokinys turi mokytis ne mažiau kaip 8 dalykų.

26. Mokiniais, besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą kartu su formaliojo profesinio mokymo programa, pagal specializuoto ugdymo krypties programas (vidurinio ugdymo kartu su dailės, meninio, muzikos, sporto, inžineriniu ar kitu ugdymu programomis) arba pagal suaugusiųjų vidurinio ugdymo programą, privalomas minimalus pamokų skaičius per savaitę – 17 pamokų arba 1 190 pamokų vidurinio ugdymo programoje, maksimalus pamokų skaičius per savaitę – 35 pamokos arba 2 450 pamokų vidurinio ugdymo programoje; mokinys turi mokytis ne mažiau kaip 5 vidurinio ugdymo programos dalykų.

27. Įgyvendinant programas:

27.1. ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais;

27.2. užtikrinamas ugdymo tęstinumas, kai pereinant iš pradinio ugdymo programos į pagrindinio ugdymo programą, iš pagrindinio ugdymo programos į vidurinio ugdymo programą remiamasi mokinio ankstesne patirtimi ir kompetencijos ugdomos užtikrinant mokymosi turinio dermę bei ugdymo organizavimo nuoseklumą, pereinant nuo integruotų prie atskirų dalykų mokymosi ir, atvirkščiai, skatinant tarpdiscipliniškumą ir praktinį teorinių žinių įprasminimą bei savarankiškumo ir atsakomybės už savo mokymąsi didinimą;

27.3. sukuriama galimybė visiems mokiniams dalyvauti ugdymo procese ir šalinamos kliūtys, sukuriama atskirtis; sukuriama galimybė kiekvienam mokiniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės;

27.4. remiamasi mokinio individualios pažangos stebėjimu, kai anksti nustatomi mokinių mokymosi ypatumai, o esant sunkumams laiku suteikiama tikslinė švietimo pagalba. Pradinio ugdymo programos 4 klasėje ir pagrindinio ugdymo programos 8 klasėje besimokantys mokiniai dalyvauja nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose (toliau – NMPP). NMPP rezultatai pasitelkiami tolesniam mokymui(si) tobulinti ir negali būti naudojami mokinių pasiekimams įvertinti už numatytą mokymosi periodą, mokiniams ar mokyklai ranguoti, mokiniams skirstyti į klases (grupes); baigiant pagrindinio ugdymo programą mokinių pasiekimai tikrinami dalyvaujant pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose, o baigiant vidurinio ugdymo programą – laikant valstybinius brandos egzaminus, rengiant brandos darbą.

28. Mokiniui, baigusiam pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą ar jos dalį ir (ar) įgijusiam pradinį, pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą, yra išduodamas mokymosi pasiekimus įteisinantis dokumentas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Įsakymas

Nr. [V-987](#), 2023-07-24, paskelbta TAR 2023-07-24, i. k. 2023-14990

Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo